

Drahoslav Vajda:

Žena, neodchádzaj od muža

Úvahy na tému: Rozvod a ďalšie manželstvo

Druhé doplnené, ale tlačou nepublikované vydanie
Text neprešiel jazykovou korektúrou

Predslov autora k druhému vydaniu

Oproti prvému vydaniu publikácie „Žena, neodchádzaj od muža“, ktorá vyšla vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2005, je pridaný text v oddiele: „O čom je teda rozvod?“ (body a, b, c). Do 3. časti sú pridané dva oddiely: „Nesprávny výklad biblického textu Matúš 19:9“, „Čo vtedy, keď už k rozvodu a ďalšiemu manželstvu došlo?“ Na niektorých miestach sme spresnili výklad a posilnili argumentáciu. Druhé vydanie nevyšlo tlačou, je zverejnené len v elektronickej forme na tejto web stránke.

1. časť

Svet nehľadá Boha a na všetky otázky má svoje vlastné odpovede a riešenia. V cirkvi by to malo byť inak. Božie deti by mali hľadať Božie odpovede a Božie riešenie. Neutešený a veľmi bolestivý je stav v otázke manželstva. Otázky manželstva by cirkev mala vedieť rozsudzovať vo svetle Písma. V tejto publikácii sa predovšetkým venujeme úvahám o rozvode a uzavretí ďalšieho manželstva.

Žena je k manželovi viazaná zákonom, dokiaľ manžel žije

1. Korinským 7:

39) *Žena je viazaná zákonom, dokiaľ žije jej muž; ale keby zosnul jej muž, je slobodná a môže sa vydať, za koho chce, len nech je to v Pánovi.*

40) *Ale je blahoslavenejšia, keď zostane tak, podľa mojej mienky. A nazdám sa, že i ja mám Božieho Ducha.*

Žena je viazaná zákonom, dokiaľ žije jej muž... Tu, ale aj na inom mieste (napr. Rímskym 7:1-3), Písmo nehovorí a ani neuvažuje, či žena je rozvedená alebo nie, ale hovorí a uvažuje len o tom, či žije alebo nežije jej muž (manžel). Ak manžel žije, je k nemu viazaná zákonom, t. j. stále je ten jej muž (za ktorého sa vydala) jej manželom, lebo ten jej muž (manžel) ešte žije. Ten muž, za ktorého sa prv vydala, bude jej manželom dotiaľ, dokiaľ on bude žiť. Manželom jej prestane byť až potom, keď on zomrie. Podľa Písma existuje len jeden manžel (manželka) a to až do času, kým obidvaja žijú. Písmo nijakým iným spôsobom nezjavuje zrušenie manželského zväzku – iba smrťou jedného z partnerov! Až keď manžel zomrie, žena je slobodná, voľná od manželského zväzku a môže sa vydať za koho chce, len nech nový partner je veriaci. Inými slovami: Uzavrieť nové (ďalšie) manželstvo môže len vdova alebo vdovec.

Môže! - ale verš 40 hovorí a odporúča jej, aby radšej zostala nevydatá. Podľa verša 40 je žene lepšie (žena bude blahoslavenejšia, šťastnejšia) keď po ovdovení zostane nevydatá. Nevydávaj sa, aj keď si, žena, slobodná pre ďalšie manželstvo – to je odporúčanie Písma.

Vo verši 39 je napísané, že žena je viazaná k manželovi zákonom, a to až dovtedy, kým tento jej muž (manžel) žije! Čo znamená táto zákonná viazanosť k manželovi vysvetľuje nasledovný biblický text.

Rímskym 7:

- 1) *Alebo či neviete, bratia, - lebo hovorím znalým zákona - že zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije?*
- 2) *Lebo vydatá žena je priviazaná k živému mužovi zákonom. Ale keby muž zomrel, bola by oprostena zákona muža.*
- 3) *A tak teda, kým žije muž, budú ju volať cudzoložnicou, keby bola ženou inému mužovi. Ale keby zomrel muž, slobodná je od zákona, aby nebola cudzoložnicou, keby bola pripojená inému mužovi.*

Vo verši 2 manželský vzťah (manželstvo) je nazvaný *zákonom muža*. Aj tu je napísané, že žena je priviazaná k manželovi zákonom, a to až dovtedy, kým jej manžel žije: „*Lebo vydatá žena je priviazaná k živému mužovi zákonom*“. Hovorí sa tu o zákone a dobre si uvedomme, že sa hovorí o zákone Božom! Nehovorí sa o nejakom inom zákone, ale o zákone Božom a Boží zákon nie je možné zrušiť alebo zmeniť. Tieto dve skutočnosti nám často unikajú.

Prvou skutočnosťou, ktorá nám uniká, je, že ako v 1. Korinským 7:39, tak aj v Rímskym 7:1-2 sa hovorí o Božom zákone. *Druhou skutočnosťou* je, že Boží zákon nie je možné zrušiť. Nemôže ho zrušiť človek, nemôže ho zrušiť žiadne cirkevné spoločenstvo a nemôže ho zrušiť ani žiadna štátna (necirkevná) inštitúcia. Na to upozorňuje aj Pán Ježiš: „*Písmo nemožno zrušiť...*“ (Ján 10:35). „*A ľahšie je, aby sa pominuli nebo a zem, než aby jeden háčik padol zo zákona*“ (Lukáš 16:17). „*...dokiaľ nepominie nebo a zem, ani len jediný jota alebo jeden puntík nepominie zo zákona...*“ (Matúš 5:18).

Manželstvo je zákonný vzťah, a preto je tento vzťah nezrušiteľný tak, ako je nezrušiteľný ktorýkoľvek Boží zákon. Vstupom muža a ženy do manželského zväzku (vzťahu) začal nad nimi platiť Boží zákon, ktorý je svätý a nezrušiteľný. „*Tak teda je zákon svätý, i prikázanie je sväté i spravodlivé i dobré*“ (Rímskym 7:12). Cirkev a Božie deti akoby zabudli na to, že Boží zákon nie je možné zrušiť.

Sloboda od panovania a moci zákona je možná len jedným jediným spôsobom, a to smrťou. „*Alebo či neviete, bratia, - lebo hovorím znalým zákona - že zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije?*“ Opäť dobre rozumejme, že sa tu hovorí o smrti človeka, nie o smrti zákona. Zákon nezomiera a ani zomrieť nemôže. Nemôže byť zrušený ani odstránený. Preto jediný východisko a jediná možnosť ako sa oslobodiť od zákona je smrť človeka. Takto to platí pre *zákon nariadení*, *zákon hriechu* a tak to platí aj pre *zákon manželstva* a aj pre iné situácie. Zákon, podľa ktorého sú muž a žena k sebe priviazaní, neprestane nad nimi pôsobiť (platiť) nijakým iným spôsobom, iba tak, že jeden z partnerov zomrie. Spod ktoréhokoľvek zákona sa my nijako inak nemôžeme dostať, len smrťou. Nemôžeme z neho vystúpiť, uniknúť mu. Lebo zákon nikdy neprestáva platiť, zákon sa nedá zrušiť! Až keď človek zomrie, zákon nad ním stráca svoju moc a platnosť. Toto je podstata toho, prečo sa manželstvo ruší len smrťou jedného z partnerov. Nie rozvodom! Muž a žena sú aj po rozvode k sebe priviazaní zákonom a táto ich zákonná priviazanosť jedného k druhému sa neruší rozvodom, ruší sa len smrťou. Ak raz vstúpime pod zákon (ak sa dostaneme pod zákon), nemôžeme sa spod neho dostať nijako inak, len smrťou. Zákon nezomiera, panuje večne, a preto musí zomrieť

manželka alebo manžel, a až potom zostávajúci partner je slobodný od zákona a slobodný pre uzavretie ďalšieho manželstva.

Táto večná platnosť zákona je univerzálna. Aj čo sa týka vlády hriechu, Boh s nami jednal tak, že sme spolu s Kristom zomreli, a až tak sme sa stali slobodní od zákona hriechu. *„Lebo ved' ktorí sme zomreli hriechu ... Pohrobení sme teda s ním... v smrť, aby sme, ako Kristus vstal z mŕtvych slávou Otcovou, tak aj my chodili v novote života. Lebo ak sme sa stali spoluzrastlými podobnosťou jeho smrti, ale takými aj podobnosťou vzkriesenia budeme vediac to, že náš starý človek je spolu ukrižovaný, aby bolo zmarené telo hriechu čo do svojej pôsobnosti, aby sme viacej neslúžili hriechu. Lebo ten, kto zomrel, je už ospravedlnený od hriechu. Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že budeme s ním aj spolu žiť vediac, že Kristus vstanúc z mŕtvych už viacej nezomiera; smrť viacej nepanuje nad ním. Lebo čo zomrel, hriechu zomrel raz navždy, ... Tak aj vy súdte o sebe, že ste mŕtvi hriechu, ale živí Bohu v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi“* (Rímskym 6:2-11). *„Lebo ja som skrze zákon zomrel zákonu, aby som žil Bohu. S Kristom spolu ukrižovaný som...“* (Galatským 2:19-20).

Aby sme sa oslobodili (dostali) spod zákona, museli sme zákonu zomrieť. Jediný spôsob ako sa dostať spod zákona je, zákonu zomrieť. Zákon nad nami nepanuje len vtedy, keď zákonu zomrieme. A toto nám Písmo vysvetľuje práve na prípade manželstva. Žena je voľná spod manželského vzťahu, až keď manžel zomrie – pokiaľ manžel žije, je k nemu viazaná a patrí manželovi, či s ním žije alebo nie, či s ním býva alebo ho opustila, alebo on opustil ju. Podobne to platí aj o mužovi. Pre ranú cirkev to bolo úplne jasné a samozrejmé.

Pretože zákon je nezrušiteľný, ako sme už povedali, rozviazanie manželského vzťahu prichádza do úvahy a je možné, len fyzickou smrťou jedného z partnerov. Aby sme sa nemýlili, a aby sme sa vyhli nedorozumeniu, podčiarkujeme, že manželské puto zaniká smrťou fyzickou a nie smrťou „zomrel s Kristom“. K tomuto sa ešte vrátíme v ďalšom texte. Ako v 1. Korintským 7:39, tak ani tu (Rímskym 7:1-3), sa nič nepíše o rozvode alebo nerozvode, ale len o tom, či manžel žije alebo nežije, a to práve preto, že zákon platí a je nezrušiteľný. Písmo dáva otázku a berie do úvahy iba jedno: žije manžel, alebo nežije?! Žena, ak manžel ešte žije, nemôžeš sa vydať, lebo to je cudzoložstvo! Teda podľa Písma: Rozvod neukončuje a neruší manželstvo! Manželstvo zaniká len smrťou jedného z partnerov.

V ranej cirkvi otázka rozvodu a opätovného manželstva bola taká jasná a samozrejmá (že ďalší sobáš rozvedenej je cudzoložstvo), že potom sa táto skutočnosť uvedená vo veršoch 1-3 (priviazanosť ženy k mužovi kým muž žije) využíva v ďalšom texte na vysvetlenie toho, ako sme boli skrze obeť tela Ježiša Krista oslobodení od zákona hriechu do slobody v Ježišovi Kristovi. Oslobodení od zákona hriechu sme boli tak, že sme na kríži spolu s Kristom zákonu zomreli (predchádzajúci text a Rímskym 6:2-11 a Galatským 2:19-20).

V súvislosti s uzavretím ďalšieho manželstva sa nikde v Písme nehovorí o rozvode, ale iba o smrti manžela. Žena nie je slobodná pre nové manželstvo nijakým iným spôsobom, iba smrťou manžela. Nie rozvodom (!), rozvod nerieši slobodu ženy pre nové manželstvo. Ak bude ženou inému mužovi (teda ak sa vydá za iného), kým jej manžel ešte žije, je cudzoložnica. Spáchala hriech cudzoložstva. Manžel – to je ten prvý muž. A tí ďalší? To sú cudzoložníci, ak predchádzajúci muž (manžel) ešte žije. To, čo je povedané o žene, rovnako platí aj o mužovi.

Rozvod? Nie! „Nenávidím rozvodu, hovorí Hospodin...”

Boh nenávidí rozvod! Hoci rozvod pripustil v tom jednom jedinom prípade - v prípade manželskej nevery (Matúš 5:32, 19:9; Lukáš 16:18), postoj jeho srdca sa nemení:

„Nenávidím rozvodu...“, Malachiáš 2:14-16:

„...Hospodin je svedkom medzi tebou a medzi ženou tvojej mladosti, voči ktorej si sa ty dopustil nevery, kým je ona tvojou družkou a ženou tvojej zmluvy. A či neučinil obidvoch jedno? A je aj ostatok ducha jeho. ...a proti žene svojej mladosti nech sa nikto nedopustí nevery. Lebo nenávidím rozvodu, hovorí Hospodin, Boh Izraelov ...“

Na tomto mieste Písma sa hovorí o zmluve: „ona je tvojou družkou a ženou tvojej zmluvy“ (verš 14). Pri pozornom skúmaní Písma v otázkach zmluvy vidíme, že vstúpením do zmluvy sa rozumie odovzdanie seba svojmu zmluvnému partnerovi a vloženie celého seba do zmluvného vzťahu, stotožnenie sa so zmluvným partnerom. Aj z textu knihy proroka Malachiáša môžeme vnímať, že keď hovorí o zmluve (o manželskej zmluve), tak má na mysli manželstvo samo, pritom ide o akýsi nový zmysel a novú orientáciu života. Muž a žena sa stanú jedným telom a toto je aj obsah a zmysel zákonného spojenia (zmluvného vzťahu) muža a ženy v jedno. **To, že manželstvo je zmluva znamená, že manželstvo patrí k tým vzťahom, ktoré sú podľa Biblie najvyšším stupňom záväzku.**

1. Korinským 7:10-11 - nerozvádza sa!

„A ženatým, poťážne vydatým prikazujem, nie ja, ale Pán: Žena nech neodchádza od muža ... a muž nech neopúšťa ženy“.

1. Korinským 7:27 - nerozvádza sa!

„Si priviazaný k žene? Nehľadaj rozviazania“.

Písmo inštruuje, aby sa manželia nerozvádzali. Boh, ktorý ich stvoril a ustanovil manželstvo, rozvod nenávidí! Aj keď dôjde k manželskej nevere, vždy je ešte možné odpustiť a zmieriť sa. Vždy! Boh odpustil nám, tak aj my máme (sme povinní) odpúšťať iným, nech by sa proti nám prehrešili akokoľvek, vrátane manželskej nevery.

Hoci Písmo v prípade manželskej nevery (čo nazýva cudzoložstvom) rozvod pripúšťa, nikdy nehovorí, že sa manželia, z ktorých sa hoci len jeden dopustil manželskej nevery, musia rozvieť. Vždy je možné odpustiť. Písmo rozvod v prípade manželskej nevery pripúšťa, ale nenariaďuje ho! Písmo rozvod pripúšťa, ale nezabudnime, čo o rozvedených hovorí ďalej!

Ak dôjde k rozvodu?

Ak dôjde k rozvodu, a to už z akéhokoľvek dôvodu, Písmo hovorí: žena, zostaň nevydatá (!), t. j. zostaň rozvedená, alebo: zmier sa s mužom (!), t. j. vráť sa naspäť k svojmu manželovi.

1. Korinským 7:11 „A keby aj odišla, nech zostane nevydatá, alebo nech sa zmieri s mužom...”

Po rozvode Písmo pripúšťa len dve možnosti: *v ďalšom živote zostať už nevydatou alebo sa vrátiť späť k manželovi*. Písmo po rozvode, pokiaľ manžel žije, uzavretie ďalšieho manželstva nepripúšťa. Ak by sa žena po rozvode vydala za iného muža, a jej manžel by ešte žil, cudzoloží. Cudzoloží ona a aj jej nový partner. Hovorí o tom už Rímskym 7:3 a aj ďalšie nasledujúce texty Písma.

Evanjelium podľa Matúša

5:32 *Ale ja vám hovorím, že ktokoľvek by prepustil svoju manželku okrem príčiny smilstva, vedie ju k cudzoložstvu, a ktokoľvek by si vzal za ženu prepustenú, cudzoloží.*

19:9 *A hovorím vám, že ktokoľvek by prepustil svoju ženu pre inú príčinu ako pre smilstvo a vzal by si za ženu inú, cudzoloží, a ten, ktorý si vezme za ženu prepustenú, cudzoloží.*

Evanjelium podľa Marka 10:

2) *Vtedy pristúpili k nemu farizejovia a opýtali sa ho, či smie muž prepustiť svoju ženu, pokúšajúc ho.*

3) *A on odpovedal a riekol im: Čo vám prikázal Mojžiš?*

4) *A oni povedali: Mojžiš dovolil napísať rozvodný list a prepustiť.*

5) *A Ježiš odpovedal a riekol im: Pre tvrdosť vášho srdca vám napísal to prikázanie,*

6) *ale od počiatku stvorenia ich učinil Boh mužom a ženou.*

7) *Preto opustí človek svojho otca i mat' a bude sa pridŕžať svojej ženy.*

8) *A tí dvaja budú jedno telo, takže už nie sú dvoje, ale jedno telo.*

9) *Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje!*

10) *Potom v dome sa ho zase opýtali jeho učeníci o tej veci.*

11) *A povedal im: Ktokoľvek by prepustil svoju ženu a vzal by si za ženu inú, dopúšťa sa pri nej cudzoložstva;*

12) *a keby žena prepustila svojho muža a vydala by sa za iného, cudzoloží.*

Evanjelium podľa Lukáša 16:18

„Každý, kto prepúšťa svoju ženu a berie si inú, cudzoloží; a každý, kto si berie prepustenú od muža, cudzoloží“. Pripomíname, že tomuto veršu predchádza verš, v ktorom sa hovorí o nezrušiteľnosti zákona.

V Evanjeliu podľa Marka Pán Ježiš odpovedá na pokúšanie farizejov, a keď zostal sám so svojimi učeníkmi“ znovu túto otázku učeníkom vysvetlil. Výklad Pána Ježiša vo veršoch 11-12 je taký jasný, že tam nie je možná iná interpretácia, niet iného vysvetlenia, iba to, ktoré je uvedené v citovaných veršoch: *sobáš s ďalším partnerom je cudzoložstvo (pokiaľ prvý partner žije)*. V predchádzajúcich veršoch 7-9 vysvetľuje, že tým, že sa muž a žena spoja do manželského zväzku, stanú sa jedným telom: *„Preto opustí človek svojho otca i mat' a bude sa pridŕžať svojej ženy. A tí dvaja budú jedno telo, takže už nie sú dvoje, ale jedno telo“*. Manželstvo je raz a navždy a iba smrť jedného z partnerov môže toto spojenie, toto jedno telo, rozdeliť (texty veršov citovaných hore). Rozvodom k tomuto rozdeleniu nedochádza. Aj po rozvode manžel a manželka sú stále jedným telom. Rovnako je to uvedené aj v Evanjeliu podľa Matúša 19:3-9. *Sobáš s ďalším partnerom, pokiaľ prvý partner žije, je nazvaný cudzoložstvom a tí, ktorí tak urobia, sú nazvaní cudzoložníkmi!*

2. časť.

Nie sú viacej dvoje, ale jedno telo

„...a tí dvaja budú jedno telo“ (Matúš 19:5)

„Takže nie sú viacej dvoje, ale jedno telo“ (Matúš 19:6).

„A tí dvaja budú jedno telo, takže už nie sú dvoje, ale jedno telo“ (Marek 10:8)

Obsahu textom týchto veršov sa venuje príliš malá pozornosť. Tieto miesta svojím obsahom a svojím významom hovoria zreteľne, že muž a žena sa vstupom do manželstva stávajú jedným telom. Takže už nie sú viacej dvoje, ale jedno telo. To vyjadrenie „nie sú viacej dvoje, ale jedno telo“ z Matúša 19:6 a rovnako aj z Matúša 19:5 a z Marka 10:8 „tí dvaja budú jedno telo“, znamenajú, že muž a žena sa manželstvom stali jedným telom a jedným telom už v budúcnosti stále aj budú (zostanú). Už nie sú viacej dvoje, ale jedno telo. To, že sa stali jedným telom, sa vzťahuje na ich celú ďalšiu časnú budúcnosť. Aj tomuto potrebujeme dobre rozumieť. Muž a žena sú manželmi len počas svojho života tu na zemi, teda len počas svojho časného života. Muž a žena sa stávajú manželmi len v tomto veku, lebo len ľudia tohto veku sa ženia a vydávajú. Vo večnosti, po vzkriesení, keď bude nové nebo a nová zem, tomu tak nie je. Tam a vtedy sa ľudia, podľa Písma, nebudú ani ženiť ani vydávať. Vysvetľuje to Pán Ježiš v evanjeliu podľa Lukáša 20:34-36 „A Ježiš im povedal: Synovia tohto veku sa ženia a vydávajú sa; ale tí, ktorí budú uznaní za hodných dôjsť tamtoho veku a vzkriesenia z mŕtvych, nebudú sa ani ženiť ani vydávať, lebo ani zomrieť nebudú viacej môcť, lebo budú rovní anjelom a budú synmi Božími, pretože budú synmi vzkriesenia“. Aj toto miesto objasňuje, že po smrti jedného z partnerov sa manželstvo končí. Teda inými slovami povedaný zmysel a obsah textu týchto veršov je ten, že muž a žena sa raz stali jedným telom a jedným telom už zostávajú navždy, teraz sú a aj v celej časnej budúcnosti takým jedným telom zostanú.

Slová: „... nie sú viacej dvoje, ale jedno telo“ znamenajú, že sú navždy jedným telom. Teda nie tak, že sú jedným telom len dovtedy, kým im to „klape spolu“, kým sa nedohodnú medzi sebou, že si „každý pôjde svojou cestou, kým si nepovedia, že si „každý bude žiť svoj život“ oddelene jeden od druhého alebo až kým sa „nerozvedú“. Nie! Raz a navždy sú jedno (telo). Toto spojenie do jedného tela uskutočnil Boh „...čo Boh spojil...“ (Matúš 19:6) a „Čo teda Boh spojil...“ (Marek 10:9). To čo spojil Boh, je spojené a človek to rozpojiť nemôže. Len smrťou manžela je žena voľná, slobodná a môže sa vydať (1. Korinským 7:39).

Inštitúcia manželstva dnes je taká istá, aká bola aj pri stvorení. Tak ako Boh ustanovil a stvoril človeka ako muža a ženu v jedno telo, tak je to stále rovnaké. Rovnaká je aj podstata manželstva a rovnaký je aj Boží zákon pre manželstvo. Muž a žena sa sobášom dostanú pod zákon a jeho moc sa nad nimi prestane uplatňovať len smrťou jedného z nich. Keď v súvislosti s manželstvom hovoríme o smrti, tak máme na mysli smrť fyzickú. Nemáme na mysli smrť, ktorá sa nám stala na kríži, smrť v zmysle „zomrel s Kristom“. O tých, ktorí uverili, Písmo hovorí, že zomreli s Kristom. Táto smrť na kríži sa týka vykúpenia spod vlády smrti, zákona a hriechu, ale netýka sa rozviazania, zrušenia a ukončenia manželského zväzku.

Inštitúcia manželstva bola ustanovená stvorením človeka ako muža a ženy z jedného tela a v jedno telo. Manželstvo bolo ustanovené ešte pred pádom človeka do hriechu a aj spôsob vstupu človeka do manželstva (opustí človek otca a mať....) bol ustanovený pred pádom.

Hriech človeka neruší existenciu Boha a neruší ani platnosť jeho zákonov. Boží zákon je večný a nemožno ho zrušiť. Neruší ho Boh, ktorý ho dal a nemôže ho zrušiť (či anulovať jeho pôsobenie a platnosť) ani človek. Zákon hovorí: opustí človek...a budú jedno telo. Z nepochopenia toho, že sobášom muža a ženy začne nad nimi panovať zákon a tento zákon nad manželmi prestane pôsobiť (panovať, vládnuť) iba smrťou jedného z manželov (a nie inak), vyplývajú zmätky a nedorozumenia, ktoré ľudí a cirkev vedú a dostávajú do hriechu. Nesmieme si smrť na kríži, to že „zomrel s Kristom“, vysvetľovať tak, že rozvedení sú uvoľnení do ďalšieho manželstva. Takýto výklad a takéto chápanie smrti na kríži vedie do rozporu s miestami Písma citovanými v predchádzajúcom texte. A Písmo si neprotirečí!

O čom je teda rozvod?

Písmo hovorí, že každá vláda je od Boha a niet vlády, ktorá by nebola od Boha. Boh je zvrchovaný a suverénny. Vládne nad celým vesmírom, vládne nad národmi. On si vyberá a ustanovuje vlády a on ich aj odvoláva. Život v spoločnosti je upravovaný a riadený zase zákonmi a nariadeniami, ktoré vydávajú a prijímajú vlády a parlamenty jednotlivých krajín. Svoje zákony Boh zjavil ľudstvu vo svojom slove, v Biblii. Jasne a zreteľne dal vedieť, ako ľudia medzi sebou majú žiť, ako sa majú správať a jednať jeden s druhým. Zákony platné v jednotlivých štátoch by mali byť v súlade s Božími zákonmi, lebo Božie zákony sú spravodlivé, dokonalé a osvedčené. Svetské zákony by mali z Božích zákonov vychádzať, vyjadrovať ich, odrážať a v žiadnom prípade by zákony prijaté vládami a parlamentmi nemali odporovať, protirečiť Božím zákonom, lebo Božie zákony sú nad akýmkoľvek zákonmi tohto sveta. Nie je ťažké si uvedomiť, že v praktickom živote (v živote spoločnosti) to tak nie je. Stačí, keď si spomenieme na legalizovanie interrupcií, eutanázie, manželstiev medzi osobami rovnakého pohlavia, šírenie pornografie atď. Tieto a aj ďalšie veci, sú v rozpore s Božími požiadavkami, s jeho zákonmi.

Svetské zákony o manželstve nevystihujú a neodrážajú to, čo na manželstve z Božieho pohľadu a z Božieho zákona je najpodstatnejšie, to, čo manželstvo pred Bohom je a to je to, že muž a žena sa stanú jedným telom a už nie sú viacej dvoje, ale jedno telo. Táto najvnútornejšia a najcharakteristickejšia vlastnosť manželstva vo svetských zákonoch nie je zachytená. Teda svetský zákon o manželstve nie je totožný s Božím zákonom, nevyjadruje ho a neodráža Boží pohľad a Božiu požiadavku na manželstvo.

Svetské zákony o manželstve odrážajú vonkajšiu, formálnu stránku vzťahu muža a ženy. Upravujú sociálne a ekonomické vzťahy. Hovoria o finančnej stránke manželstva, o dedičstve, o majetkovom práve manželov, o povinnosti rodičov starať sa o výživu a výchovu svojich detí a podobne. Umožňujú a dovoľujú aj rozvod a povoľujú uzavretie ďalších manželstiev (opätovné sobáše). Zriedkakedy je dokonca počet ďalších manželstiev po predchádzajúcich rozvodoch obmedzený. Svetské zákony sa v tomto smere sústreďujú na úpravu majetkovo-právnych vzťahov a zabezpečenie vyživovacej povinnosti - čo nakoniec je chvályhodné, ale stále obsahujú súhlas, schvaľovanie a uskutočňovanie rozvodu z takmer akéhokoľvek dôvodu a súhlas s následným sobášom s iným partnerom, čo oboje je v rozpore s Božím zákonom.

Písmo hovorí, že Boh si nepraje, aby sa manželia rozvádzali. Boh rozvod doslova nenávidí. Boh nám jasne dal vedieť, aký je jeho postoj k rozvodu (viď Malachiáš 3:16). Písmo jasne

zjavuje, že Boh od počiatku učinil človeka ako muža a ženu a povedal, že opustí človek otca aj mat' a tí dvaja budú jedno telo. „A on odpovedal a riekol im: Či ste nečítali, že ten, ktorý ich učinil, od počiatku učinil ich muža a ženu a povedal: Preto opustí človek otca i mat' a bude sa pridržať svojej ženy, a tí dvaja budú jedno telo? Takže nie sú viacej dvoje, ale jedno telo. A teda toho, čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“ (Matúš 19:4-6)

Rovnako je to tak uvedené aj v Markovi 10:7-8. Muž a žena boli stvorení z jedného tela a v jedno telo, manželstvo vyjadruje Božie dielo stvorenia. Tak to učinil Boh! Božie slovo nás dokonca aj napomína, aby sa rozvody neuskutočňovali: „...A teda toho, čo Boh spojil, nech človek nerozlučuje“ (Matúš 19:6 a rovnako aj Marek 10:9). To je jasná smernica, že ani podľa svetských zákonov by rozvod nemal prichádzať do úvahy. Tieto slová poukazujú na to, a sú v súlade s tým, čo hovorí Písmo v Malachiášovi 3:16 „Nenávidím rozvod...“.

To, že Mojžiš v starozákonnej dobe dovolil napísať rozvodný list a prepustiť manželku, bolo pre tvrdosť ľudského srdca, pre neznesiteľné jednanie so svojím partnerom, pre manželskú neveru (cudzoložstvo), ale to od začiatku ľudskej existencie tak nebolo. Toto prišlo až neskôr, tak, ako sa ľudské srdce hriechom stávalo tvrdším a jednanie aj medzi manželmi krutým a neznesiteľným. Veriaci po svojom obrátení má nové mäsité srdce, zákon Boží má napísaný na svojom srdci a preto v novozákonnej dobe kresťan, znovuzrodený, už nemôže operovať pre rozvod tvrdením, že rozvod nastal „pre tvrdosť srdca“. Pre znovuzrodeného to jednoducho už neprichádza do úvahy. Nikde však v Písme, ani v Starom zákone a ani v Novom zákone, nie je uvedené, že po rozvode sa rozvedení môžu znova ženiť a vydávať, že môžu uzatvárať nové manželstvá. Nový a Starý zákon si neprotirečia. V Novom zákone je jasne uvedené, že uzavrieť nové manželstvo Písmo dovoľuje, ako sme už uviedli v predchádzajúcom texte, len v prípade, že jeden z manželov zomrie.

V prípade manželskej nevery rozvod Písmo pripúšťa. V takomto prípade „rozvod“ znamená „oddelenie domácností“, nie však vznik nároku na nový sobáš. Znova pripomínáme, že Písmo rozvod pripúšťa, ale nenariaďuje ho! Rozvod v každom inom prípade, než v prípade manželskej nevery, znamená, že ten, ktorý prepúšťa svojho partnera, vystavuje ho cudzoložstvu. Vystavuje ho situácii (presnejšie: „vedie ho k“, alebo: „do“ - ďalší text), že tento prepustený podľahne sexuálnej žiadosti svojho tela a dostane sa do hriechu cudzoložstva tým, že buď bude mať voľný sexuálny pomer s niekým iným alebo uzavrie nový manželský vzťah. Či do tohto vzťahu vstúpi legálne podľa zákonov štátu, alebo žije s niekým len tak „voľne“, alebo len z času na čas má s niekým sexuálny pomer, je vždy to isté - vždy je to cudzoložstvo, a teda hriech. Sexuálny vzťah je manželstvu vlastný a patrí do manželstva a iba do manželstva. Aj keď dôjde k rozvodu pre príčinu cudzoložstva, ďalšie manželstvo Písmo nepripúšťa. Rozvedení partneri majú zostať rozvedení (obaja), alebo sa majú vzájomne zmieriť (vyššie a 1. Korinským 7:10-11). Manžel (manželka) v živote človeka je len jeden (jedna). Je to ten (tá), s ktorým žena (muž) uzavrela (uzavrel) prvé manželstvo (prvý sobáš). Všetci ďalší muži (ženy), aj po prípadnom rozvode, sú cudzoložníci a cudzoložnice a všetky ďalšie manželstvá sú cudzoložstvá.

V Marekovi 10:11-12 je uvedené nasledovné: „ktokoľvek by prepustil svoju ženu“ a „keby žena prepustila svojho manžela“. Píše sa tu, že muž môže prepustiť svoju ženu, ale aj že žena môže prepustiť svojho muža. Čo to znamená: prepustiť svoju ženu a prepustiť svojho manžela? Stručne povedané ide o dve situácie: o podanie žiadosti o rozvod a o súhlas s rozvodom, o ktorý požiadal manželský partner. Ten kto podá žiadosť o rozvod, ako aj ten,

kto s rozvodom súhlasí, sú rovnako vinní. Obaja sú vinní tým, že svoju manželku (manžela) vedú k cudzoložstvu: „Ale ja vám hovorím, že ktokoľvek by prepustil svoju manželku okrem príčiny smilstva, vedie ju k cudzoložstvu“ (Matúš 5:32; Toto platí univerzálne, pre veriacich aj pre neveriacich.) Súhlas s rozvodom je to isté, ako požiadať o rozvod - a oboje je vinou. V tomto odseku máme na mysli manželov, ktorí obaja sú veriaci. Trochu iná je situácia, keď jeden z manželov je veriaci (uveril) a druhý je neveriaci.

Ak jeden z manželov je veriaci, napríklad uveril v evanjelium Ježiša Krista už ako ženatý/vydatá, potom Písmo veriaceho partnerovi hovorí:

a. Neodchádzaj od svojho manžela/manželky; nerozvádzať sa – nežiadať o rozvod: „*A ostatným hovorím ja, nie Pán: Ak má niektorý brat neveriacu ženu, a volí bývať s ním, nech jej neopúšťa. A zase žena, ktorá má neveriaceho muža, a on volí bývať s ňou, nech neopúšťa muža*“ (1. Korinským 7:12-13). Prečo? Lebo: „*Lebo neveriaci muž je posvätený ženou, a neveriaca žena je posvätená mužom, bratom. Inak by vaše deti boli nečisté, ale teraz sú sväté*“ (verš 14). Veriaci je v rodine, kde ostatní sú neveriaci, svetlom Ježiša Krista a „ochranou“, posvätením (oddelením) od hriechu. Nie žeby sa neveriaci už stali svätými, spasenými tým, že v ich rodine je jeden z rodičov veriaci, ale sú svojim spôsobom vedení, oddeľovaní veriacim preč od hriechu. V týchto veršoch Písmo veriaceho povzbudzuje, aby sa nerozvádzať sám zo svojej iniciatívy, lebo je duchovným požehnaním ako pre svojho neveriaceho manžela, tak aj pre svoje deti. Písmo žene neprikazuje, že sa nesmie s neveriacim manželom rozviesť, povzbudzuje ju však k tomu, aby v manželstve zotrvala, lebo pre rodinu prináša duchovný úžitok.

b. Ak však tvoj neveriaci manželský partner požiada o rozvod, chce od teba odísť, chce sa s tebou rozviesť, nebráň mu v tom – daj súhlas k rozvodu. Prečo? Lebo: „*Ale ak neveriaci ide ťa, nech ide. V takých veciach brat alebo sestra nie je rabom, ale ku pokoju nás povolal Boh*“ (1. Korinským 7:15). Veriaci má v tomto prípade s rozvodom súhlasiť, ale aj v tomto prípade platí, že ani jeden z nich nemá uzavrieť nové manželstvo – obaja majú zostať len rozvedení. Toto je druhý prípad, keď Písmo dáva súhlas k rozvodu – vysvetlené v ďalšom texte. (Prvý je v prípade manželskej nevery, cudzoloženia, jedného z manželov; Matúš 5:32.)

c. Veriaci sa nemá oženiť s neveriacou ženou (podobne ani žena sa nemá vydať za neveriaceho muža), treba pozrieť 1. Korinským 7:39 – túto otázku však v tejto publikácii neriešime.

To, čo Boh zjavuje v Písme o manželstve, o rozvode, o uzavretí manželstva po rozvode je platné pre všetkých ľudí bez rozdielu. „*Či ste nečítali, že ten, ktorý ich učinil, od počiatku učinil ich muža a ženu...*“ (Matúš 19:4 a tiež Marek 10:6). Netýka sa to len veriacich! Nie je to len vec tých, ktorí vyznávajú Ježiša Krista za svojho Pána. Božie nariadenia o manželstve sa týkajú všetkých ľudí, lebo manželstvo odráža a vyjadruje ako bol človek stvorený. Manželstvo vo svojej podstate odráža skutočnosť stvorenia. Človek bol stvorený ako muž a žena v jedno telo. Čo povedal Adam, keď Boh k nemu priviedol ženu, ktorú vybudoval z rebra, ktoré vzal z Adama? „*Vtedy povedal Adam: Toto už teraz je kosť z mojich kostí a telo z môjho tela; táto sa bude volať muženou, lebo táto je vzatá z muža. Preto opustí muž svojho otca a svoju matku a bude ľnúť ku svojej žene, a budú jedno telo*“ (1. Mojžišova 2:23-24).

Povedali sme, že Písmo rozvod pripúšťa v prípade manželskej nevery (cudzoložstva). Ako sme už napísali vyššie, je ešte jedna situácia, kedy je rozvod dovolený, alebo možný. Je to vtedy, keď jeden z partnerov je veriaci (stal sa, napríklad, veriaticim počas manželstva v ktorom sa už nachádzal) a druhý partner zostal neveriaci. Neveriaci partner túto situáciu nevládze uniesť

a chce sa rozviesť. V takom prípade Písmo veriacemu hovorí: „Ak tvoj neveriaci partner sám zo svojho vlastného rozhodnutia sa chce rozviesť, nebráň mu v tom, daj súhlas s rozvodom“. *„...ak neveriaci ide ta, nech ide. V takých veciach brat alebo sestra nie je rabom...“* (1. Korinským 7:15). Ak neveriaci partner sa chce rozviesť, treba s rozvodom súhlasiť, lebo v tomto prípade, veriaci nie je k neveriacemu otrocky priviazaný, pripojený – každý z nich je z iného kráľovstva. Veriaci má súhlasiť s rozvodom, ale sám rozvod neiniciuje, sám o rozvod nežiada, lebo: *„...Ak má niektorý brat neveriacu ženu, a volí bývať s ním, nech jej neopúšťa. A zase žena, ktorá má neveriaceho muža, a on volí bývať s ňou, nech neopúšťa muža... Lebo veď čo ty vieš ženo, či zachrániš muža?“* (1. Korinským 7:12-13+16). Aj po takomto rozvode však pre nich oboch platí: *„zostaň nevydatá, alebo sa zmier s mužom“*. Ani v prípade takéhoto rozvodu rozvedení partneri nie sú voľní pre uzavretie ďalšieho manželstva. Aj oni zostávajú naďalej jedným telom a nie je im dovolené uzavrieť ďalšie manželstvo.

O rozvode stále platí to, čo je uvedené v Malachiášovi 2:14-16 a hlavne vo verši 16 *„Lebo nenávidím rozvodu, hovorí Hospodin“*. V Novom zákone sú to verše: *„A ženatým, poťažne vydatým, prikazujem, nie ja, ale Pán: Žena nech neodchádza od muža. A keby aj odišla, nech zostane nevydatá, alebo nech sa zmieri s mužom. A muž nech neopúšťa ženy“* (verše 10 a 11). Pán prikazuje, aby nedochádzalo k rozvodu ani zo strany ženy ani zo strany muža. Ak však k rozvodu už dôjde, tak potom: *„A keby aj odišla, nech zostane nevydatá, alebo nech sa zmieri s mužom.“* (verš 11).

Prečo sa Božie deti rozvádajú?

K rozvodom, a to nielen vo svete, ale aj medzi Božími deťmi dochádza. Hovoria o tom rôzne štatistiky a ich autori v nich horekujú nad tým, že počet rozvodov ako vo svete, tak aj v cirkvi neustále narastá. Prečo sa Božie deti rozvádajú? Odpoveď na túto otázku je sama o sebe veľmi obsiahla. Položme si však len jednu otázku: Vedia Božie deti (veriaci), čo Boh hovorí o manželstve, aký je jeho postoj k rozvodu a čo hovorí Písmo o manželstve rozvedených? Odpoveď na túto otázku ponecháme na čitateľa.

Obyčajne, keď sa veriaci dostane do situácie, že rozmýšľa o rozvode alebo následne o ďalšom manželstve, rozmýšľa tak, ako rozmýšľajú neveriaci a nespasení ľudia vo svete. Stal sa Božím dieťaťom, ale myslí tak, ako sa myslí vo svete, koná tak, ako sa koná vo svete. Božie slovo nás však vyzýva, aby sme sa nepripodobňovali tomuto svetu, ale sa premenili obnovením mysle: *„A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysle, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia...“* (Rímskym 12:2). Poznať vôľu Božiu, poznať vôľu Otcovu je povinnosť, nutnosť jeho detí. V súvislosti s našou témou ide o poznanie Božej vôle o manželstve a o tom hovoríme v tejto publikácii.

Jedna z príčin, prečo u Božích detí dochádza k rozvodom a uzatváraniu ďalšieho manželstva je tá, že Božie deti a cirkev v otázkach manželstva prijali myslenie sveta, jeho postoj k rozvodu a následne aj k uzavretiu ďalšieho manželstva. Nerozpoznávajú a nerozlišujú to, čo je zo sveta a to, čo hovorí Boh, čo je Božia vôľa. Cirkev a Božie deti sa v otázke manželstva často a v mnohých prípadoch riadia svetskými zákonmi. Tie rozvod a následné uzavretie manželstva pripúšťajú. Hovoria si: *„Je to v zhode so zákonom, zákon rozvod a ďalšie manželstvo pripúšťa, tak je to v poriadku!“* Zavrú si oči pred Písmom a uspokojujú sa tým, že to zákon (svetský!) dovoľuje. A to je koreň problému!

Nie zriedkavo si Božie deti vyhľadajú takých učiteľov a vykladačov Písma, ktorí im povedia vlastne to, čo chcú sami počuť, ktorí ich povzbudia do rozvodu alebo do ďalšieho manželstva. Deje sa im to, čo je napísané v 2. Timotejovom liste 4:3-4: *„Lebo bude čas, keď nezniesú zdravého učenia, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkam“*. Odvracajú uši od pravdy Písma a chcú počuť to, po čom túžia, čo sa im hodí, čo im vyhovuje. Ako sme už povedali, svetské zákony nie sú v zhode s Božími zákonmi. A keď sa Božie deti riadia týmito svetskými zákonmi namiesto toho, aby sa riadili Božími zákonmi, dostávajú sa do rozporu s Božou vôľou a dostávajú sa do hriechu (hrešia). Myslia podľa sveta, konajú podľa sveta a ignorujú Božiu vôľu a jeho prikázanie (inštrukcie) pre manželstvo.

Je žiaľ častým zjavom, že rozvedení uzatvárajú ďalšie manželstvo a v zhromaždení dávajú svedectvá typu: „Boh mi dal nádhernú manželku/manžela. Boh ma priviedol..., Boh mi ukázal ...a pod.“. A pritom ich manžel alebo manželka (prvý partner) ešte žije. Takéto vyhlásenia vlastne znamenajú, že z Boha je urobený klamár, lebo títo ľudia vyhlasujú o Bohu, že urobil to, čo on vo svojom slove nedovoľuje. Boh je čistý a svätý a nikdy nikoho nevedie do toho, čo vo svojom slove označuje za hriech. Do ďalšieho manželstva, a tým do hriechu, ich vedie len vlastná telesná žiadosť. Túto svoju túžbu vydávajú za zamilovanie dané Bohom a maskujú ju za Božie riadenie, a tak nepravdivo hovoria o svätom Bohu. Klamstvá a nepravdivé hovorenie o Bohu nezostane bez trestu a odozvy. Písmo nás varuje: *„Nemýľte sa, Bohu sa nebude nikto posmievat'. Lebo čokoľvek seje človek, to bude i žať“* (Galatským 6:7).

Rozmýšľanie Božích detí a rozmýšľanie cirkvi je podľa sveta aj v tom, že myslia spôsobom: „Ja som nevinný, môj predchádzajúci partner je vinný, a tak ja mám právo sa vydať (oženiť)“. Biblické myslenie je však iné! Biblické myslenie je: „Žena neodchádzaj od muža a muž neopúšťaj ženy. A keby odišla nech zostane nevydatá, alebo nech sa zmieri s mužom“. Božie deti a cirkev by mali mať toto biblické myslenie a nie myslenie sveta! Toto je kameň úrazu. Božie deti a cirkev zaujali postoj a myslenie sveta a konajú proti Božej vôli! Hoci o sebe tvrdia, že Biblia je pre nich autoritou, nedržia sa slova Písma, slova svojho Otca a Pána, ale v praktickom živote myslia, žijú, jednajú ako nespasení ľudia zo sveta. Od veriacich sa však očakáva bázeň pred Bohom a rešpekt pred jeho slovom.

V súvislosti s uzavretím ďalšieho manželstva sa stretávame s iným, vo svetle Písma nepoznaným, nepravdivým, extrémnym názorom. Ten názor spočíva v tom, že manželstvo uzavreté na pôde cirkvi (cirkevné manželstvo) je iné, „posvätenejšie“, než manželstvo uzavreté na civilnom úrade (civilné manželstvo), a preto ak sa rozvedení sobášia v cirkvi, vraj je to v poriadku, aj keď ich partner ešte žije. Alebo dokonca to, že iba manželstvo uzavreté v cirkvi je manželstvo, ktoré je pred Bohom platné, že iba takéto manželstvo Boh akceptuje. Toto je však veľký omyl a blud. Aj tento omyl vyplýva z nepoznania Písma a Božej vôle.

Možno pripisovanie dôležitosti cirkevným sobášom pochádza z názoru, že manželstvo je sviatosť a ako sviatosť je nutné k spaseniu. Aj toto je omyl a blud, Písmo tak neučí! Takýto názor pochádza z „iného evanjelia“, z evanjelia hlásajúceho spasenie zo skutkov. V Písme sa môžeme dočítať o vážnosti manželstva a o tom, že manželstvo máme mať v úcte. Písmo však nikde neoznačuje manželstvo za sviatosť a ani uzavretie manželstva v cirkvi nie je podmienkou k spaseniu. Žiadne cirkevné spoločenstvo samo o sebe nemôže poskytnúť spásu, nie je spásonosné! Spasení sme jedine vierou v Ježiša Krista.

Manželstvo nie je cirkevná inštitúcia, ale je to Božia inštitúcia pre všetkých ľudí. Človek bol stvorený, ako sme už písali vyššie, ako muž a žena v jedno telo a je to inštitúcia pre všetkých, nielen pre Božie deti. Manželstvo je otázka stvorenia a nie otázka viery alebo milosti. Vo svetle Písma je zrejmé, že manželstvo je ustanovizeň, ktorá patrí do *sféry stvorenia*, a nie do *sféry vykúpenia*. Preto inštitúcia manželstva je rovnaká pre veriacich aj neveriacich, pre ľudí patriacich do cirkvi, aj pre ľudí nepatriacich do cirkvi. Zákon rovnako panuje nad veriacimi aj neveriacimi. Všetko, čo Boh povedal o manželstve, je platné pre všetkých ľudí - veriacich aj neveriacich bez rozdielu. Na to, aby bolo manželstvo platné, nie je a ani nebola nevyhnutne potrebná cirkev.

Cirkev a ani obrátenie a znovuzrodenie neoslobodzuje spod „zákona muža“ (Rímskym 7:2) - pozri vyššie. Ani cirkev, ani nijaký cirkevný služobník alebo pastor, neuvolňuje rozvedených spod zákona do ďalšieho manželstva. To sa deje, ako už bolo povedané vyššie, len smrťou jedného z partnerov.

3. časť

Nové stvorenie

Veľmi častým argumentom, ktorý sa uvádza v prospech uzavretia ďalšieho manželstva rozvedených v stave, keď aspoň jeden z ich predchádzajúcich partnerov ešte žije, je text z 2. Korinským 5:17 „*Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pomínulo, hľa, všetko je nové*“. Argumentácia pritom je asi takáto: „Tým, že človek (a teraz rozumej: rozvedený) uveril, stal sa novým stvorením. Je už nový človek, všetko staré pomínulo a keďže všetko mu je odpustené, je u neho aj všetko nové. Jeho minulosť je vymazaná a je mu odpustené aj to, že sa rozviedol. Tým sú mu predchádzajúce vzťahy zrušené, anulované, ako keby nikdy ani neboli existovali. Treba sa dívať na neho tak, akoby nikdy nebol býval ženatý/vydatá. Keďže u neho je všetko nové, môže všetko znova začať a môže sa aj znova vydať/oženiť. Skrátka, môže vstúpiť do ďalšieho (nového) manželského vzťahu, lebo predchádzajúci manželský vzťah je zrušený tým, že on/ona uveril/la v Ježiša Krista“.

Áno, Písmo v 2. Korinským 5:17 uvádza, že všetko je nové. Je to pravda. Každý, kto je v Ježišovi Kristovi, prešiel procesom znovuzrodenia a je novým stvorením. Nikto nemôže byť v Ježišovi Kristovi a nebyť novým stvorením. Tým novým stvorením sme sa, okrem iného, stali aj preto, že sme boli spolu s Kristom ukrižovaní, spolu s Kristom sme zomreli na golgotskom kríži, spolu s Kristom sme boli pochovaní, spolu s Kristom vzkriesení a teraz sme spolu s Kristom posadení v ponebeských oblastiach (Efezským 2:6).

Nesprávnosť argumentácie textom 2. Korinským 5:17 v prospech ďalšieho manželstva spočíva v tom, že sa tento text aplikuje nesprávnym spôsobom. Text 2. Korinský 5:17 sa týka vykúpenia, spasenia a netýka sa stvorenia. Manželstvo je vec stvorenia a nie vykúpenia, preto aplikovať tento text na manželstvo je neprípustné, neadekvátne. Manželstvo patrí do sféry (kategórie) stvorenia a nové stvorenie patrí do kategórie vykúpenia.

A naviac. Ak by sme pripustili, že na základe textu 2. Korinským 5:17 je možné uzavrieť manželstvo (pokiaľ predchádzajúci partner ešte žije), dostali by sme sa do rozporu s textom

1. Korinským 7:39 a Rímskym 7:3! Rozpor svedčí o tom, že zle uvažujeme a nesprávne argumentujeme, lebo vieme, že v Biblii niet rozporu, niet protirečení, ako niet rozporu v Bohu.

V predchádzajúcom texte sme hovorili o tom, ako sa ruší manželstvo. Tak, ako sa manželstvo neruší ničím iným, len smrťou jedného z partnerov, tak sa neruší ani tým, že človek uveril a stal sa novým stvorením. Keby sme prijali to, že uverenie ruší manželstvo, mohli by sme z rovnakého dôvodu s trocha pritiahnutím za vlasy tvrdiť, že sme prestali byť rodičmi svojim deťom, lebo sme nové stvorenie a všetko je nové. A aj toto, tak ako aj predchádzajúce, by bolo v rozpore s Písmom, s textom Kolosenským 3:18-21. Podobne by sme mohli objaviť aj iné situácie, z ktorých by sme mohli vystúpiť s tvrdením: som nové stvorenie a všetko je nové.

Takto rozmýšľať nemôžeme. Biblické myslenie na tomto mieste je: Boh nás omilostil a očistil, sme nové stvorenie a práve preto neurobím to, čo on označuje za hriech. Nevstúpim do ďalšieho manželstva, lebo to Boh nazýva hriechom cudzoložstva.

Nesprávny výklad biblického textu Matúš 19:9

Veľmi často sa stretávame so situáciou, kedy sa v prospech uzatvorenia ďalšieho manželstva (kým predchádzajúci partner ešte žije) argumentuje nesprávnym výkladom textu: „*A hovorím vám, že ktokoľvek by prepustil svoju ženu pre inú príčinu ako pre smilstvo a vzal by si za ženu inú, cudzoloží, a ten, ktorý si vezme za ženu prepustenú, cudzoloží*“ (Matúš 19:9).

Najprv uvidíme, ak sa z tohto textu argumentuje v prospech ďalšieho manželstva. Tvrdí sa, že:

Tým, keď je človek rozvedený pre smilstvo (jeho manželský partner sa dopustil manželskej nevry, on nie), môže si zobrať nového partnera (slobodného) či muž, či žena. Lebo vraj tým, že on sa nedopustil cudzoložstva (on je nevinný; je čistý), nevedie svojho nového partnera do cudzoložstva. Rovnako nevedie do cudzoložstva ani svojho predchádzajúceho partnera, lebo ten už scudzoložil (táto posledná veta je samozrejme pravdivá). Hovorí, že tento jeden verš pripúšťa možnosť nového (ďalšieho, iného) manželstva a dáva východisko pre toho, ktorý nescudzoložil (aj keď jeho predchádzajúci partner ešte žije).

V čom je toto tvrdenie nesprávne a tento postoj nebiblický? Predovšetkým v tom, že ignoruje skutočnosť a výpoveď Písma, že manželstvo sa ruší len smrťou jedného z manželov! Ignoruje podstatu manželstva a teda to, že manželstvom sa muž a žena stali jedným telom a tento vzťah, táto skutočnosť, nezaniká rozvodom, ale len smrťou jedného z nich.

Ďalšia chyba tohto tvrdenia (učenia) je v tom, že je postavené na jednom verši a je v protiklade k ostatným veršom, ktoré ďalšie manželstvo nepripúšťajú. Sú to verše:

„*A povedal im: Ktokoľvek by prepustil svoju ženu a vzal by si za ženu inú, dopúšťa sa pri nej cudzoložstva; a keby žena prepustila svojho muža a vydala by sa za iného, cudzoloží*“ (Marek 10:11-12). Tieto dva verše hovoria jednoznačne, že ak niekto (či muž, či žena) prepustí svojho partnera (rozvedie sa – a príčina nie je dôležitá, preto nie je ani spomenutá) a potom sa ožení s inou ženou, alebo sa vydá za iného muža, scudzoloží. Teda fakt, že sa niekto rozvedie

a znova sa s iným partnerom ožení alebo vydá, znamená vstup do cudzoložstva, cudzoložstvo. Tieto verše nedávajú (nepripúšťajú) žiadnu možnosť ďalšieho manželstva s iným mužom alebo ženou. Už týmito veršami je ďalšie manželstvo rozvedených (pokiaľ ich predchádzajúci partner žije) úplne vylúčené, nedovolené, úplne zablokované.

„Každý, kto prepúšťa svoju ženu a berie si inú, cudzoloží; a každý, kto si berie prepustenú od muža, cudzoloží“ (Lukáš 16:18). Bez ohľadu na dôvod a príčinu rozvodu, ďalšie manželstvo rozvedených je cudzoložstvo.

„Alebo či neviete, bratia, - lebo hovorím znalým zákona - že zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije? Lebo vydatá žena je priviazaná k živému mužovi zákonom. Ale keby muž zomrel, bola by oprostena zákona muža. A tak teda, kým žije muž, budú ju volať cudzoložnicou, keby bola ženou inému mužovi. Ale keby zomrel muž, slobodná je od zákona, aby nebola cudzoložnicou, keby bola pripojená inému mužovi“ (Rímskym 7:1-3). Tieto verše sú úplne jednoznačné: Ak sa rozvedená žena vydá za iného muža, kým jej pôvodný manžel žije, je cudzoložnica, je v cudzoložstve. To isté platí aj o mužovi.

„...Žena nech neodchádza od muža. A keby aj odišla, nech zostane nevydatá...“ (1. Korinským 7:10-11). V týchto veršoch je jednoznačne povedané, čo sa má po rozvoze (ak) už k nemu došlo, nastať – rozvedení, ako muž, tak aj žena, má zostať v stave neženatého, nevydatej.

„Žena je viazaná zákonom, dokiaľ žije jej muž; ale keby zosnul jej muž, je slobodná a môže sa vydať, za koho chce, len nech je to v Pánovi“ (1. Korinským 7:39). Tento verš hovorí, že žena stále patrí mužovi kým jej muž/manžel žije. Len smrť jedného z nich ruší manželstvo a až po smrti manžela sa môže vydať, nie skôr – pozri Rímskym 7:1-3. Ak sa vydá za iného muža kým jej predchádzajúci manželský partner ešte žije, stáva sa cudzoložnicou a jej „nový/ďalší manžel“ sa stáva cudzoložníkom, a to bez ohľadu na to, či tento „nový manžel“ bol predtým ženatý alebo nie!

Ak by sme pripustili (čo nepripúšťame!), že Matúš 19:9 umožňuje sobáš rozvedených z akéhokoľvek dôvodu, dostali by sme rozpor (protirečenie) tohto jedného verša so všetkými ostatnými, ktoré hovoria na tému rozvodu a ďalšieho manželstva rozvedených, a ktoré tu v publikácii uvádzame. A to je v rozpore s poznaním, že Písmo si neprotirečí, niet v ňom rozpor, lebo Boh si neprotirečí: *„Každé dobré danie a každý dokonalý dar zostupuje zhora od Otca svetiel, u ktorého nieto zmeny, alebo nejakého obratu zatônenia“* (Jakub 1:17).

Čo hovorí verš Matúš 19:9?

S týmto veršom je veľmi úzko spojený verš Matúš 5:32. Oba verše sa dopĺňajú a vzájomne vysvetľujú:

(Matúš 19:9 *„A hovorím vám, že ktokoľvek by prepustil svoju ženu pre inú príčinu ako pre smilstvo a vzal by si za ženu inú, cudzoloží, a ten, ktorý si vezme za ženu prepustenú, cudzoloží.“*

Matúš 5:32 *„Ale ja vám hovorím, že ktokoľvek by prepustil svoju manželku okrem príčiny smilstva, vedie ju k cudzoložstvu, a ktokoľvek by si vzal za ženu prepustenú, cudzoloží.“*)

Matúš 19:9 predovšetkým hovorí to, že keď žena cudzoložila, muž sa s ňou môže rozvieť, v takejto situácii rozvod je prípustný. Toho, kto už je v cudzoložstve, toho už do cudzoložstvu nie je možné viesť, lebo v cudzoložstve už je. Je to ako s pobytom v miestnosti. Kto sa už v nejakej miestnosti nachádza, nepotrebujeme ho do tejto miestnosti priviesť, lebo on v tejto miestnosti už je.

Ďalej verš 19:9 hovorí, že ak sa tento muž, ktorí sa rozviedol, znova oženie, dostane sa do hriechu cudzoložstva. Manželstvom s inou ženou pácha cudzoložstvo, lebo aj napriek rozvodu so svojou predchádzajúcou manželkou je jedno telo. Rovnako cudzoloží ten muž (hoci doteraz bol slobodný), kto si berie za ženu rozvedenú. Nič iné a nič viac tento verš nehovorí! Všetky ostatné tvrdenia a vývody sú tomuto veršu vnútené. Je to len a len ľudské želanie, aby sa vyložil aspoň jeden verš tak, že rozvedený sa môže znova oženiť (vydať), že ďalšie manželstvo po rozvode s jedným partnerom je dovolené aj s ďalšou osobou, aj keď predchádzajúci partner ešte žije. Znova sa oženiť a znova sa vydať môže však len vdovec alebo vdova.

Poznámka k označeniu „manželka, manžel“: Prísne vzaté pod manželkou by sme mali rozumieť osobu ženského pohlavia, ktorá sa prvýkrát vydala za muža, keď pred týmto vydajom ešte nebola nikdy vydatá za žiadneho iného muža a podobne aj jej muž (manžel) nebol ešte nikdy ženatý so žiadnou ženou a táto jeho manželka je jeho prvá manželka a on je svojej manželke prvým manželom. Prvá manželka a prvý manžel sú si jedným telom až do doby, kým jeden z nich nezomrie. Ak sa žena vydá a muž sa oženie po rozvode, potom sú „manželmi“ iba z pohľadu sveta, ale z pohľadu Písma sú cudzoložnica a cudzoložník a to do doby, po ktorú zostávajú v „cudzoložnom manželstve“.

Manželstvo a cirkev

„Manželstvo nech je v úcte u všetkých a loža nepoškvrnená“ (Židom 13:4)

Na tomto mieste sa dotkneme našej témy viac vzhľadom na veriacich a úlohu spoločenstva - cirkvi - v otázkach manželstva. Svet žije podľa svojich predstáv a svojimi spôsobmi. Jeho pohľad na manželstvo je deformovaný. Zostávať v manželskej vernosti je z pohľadu sveta niečo smiešne a nemoderné. Hrdinami, a to nielen v televíznych seriáloch, sú muži a ženy, ktorí sa vyznačujú mimomanželskými sexuálnymi vzťahmi.

Oboje by nás malo trápiť - zlá situácia ohľadom manželstva ako v cirkvi, tak aj vo svete. To, čo hovorí Božie slovo v texte v Liste Židom 13:4, by pre nás malo byť nespochybniteľné nielen v mysli, ale predovšetkým v praktickom živote. Ako predchádzať zlej situácii predovšetkým v manželstvách našich bratov a sestier? Patríme predsa do jedného Tela. Máme (alebo by sme mali mať) spoločenstvo jeden s druhým a vzájomne si pomáhať, aby brat alebo sestra, a tým aj celá komunita, do ktorej patríme, chodila vo svetle. Mať spoločenstvo jeden s druhým je možné iba vtedy, keď sú všetci vo svetle, a to je možné len vtedy, keď nikto nie je v hriechu!

Pán Ježiš dal do cirkvi služobníkov za účelom, aby údy Tela Kristovho rástli do duchovnej dospelosti (Efezským 4:11-12.) Za duchovný rast a duchovný stav (svätosť) je zodpovedný každý sám za seba, ale aj bratia, ktorých si Boh povolal a ustanovil za vodcov v cirkvi. Títo sú povinní vyučovať zverené stádo Božím pravdám, Božím zákonom. Sú povinní poznať Božie

slovo a sú povinní aj iných učiť a viesť v poznaní pravdy Božieho slova. V súvislosti s manželstvom sú starší, služobníci (učitelia, pastieri a ďalší), zodpovední vystrojiť biblickými pokynmi o manželstve zverené stádo po všetkých stránkach.

Tí, ktorí majú na starosti iných v ich duchovnom hľadaní a duchovnom raste, by jasne mali vedieť, odkiaľ ľudí vyvádzame a kam ich vedieme. Treba vedieť, odkiaľ a kam ideme. V tejto súvislosti Biblia hovorí jasne. Boh chce úplne vyviesť svoje deti zo starého stvorenia, starého spôsobu myslenia a starého spôsobu života a voviesť ich plne do nového stvorenia, nového spôsobu myslenia a nového života. Božím služobníkom má byť jasné, čo majú zbúrať a čo vybudovať.

Ešte väčšiu úlohu v otázke prípravy ľudí na manželstvo majú rodičia. Rodičia vytvárajú prostredie, v ktorom ich deti vyrastajú a dospievajú. Pripraviť deti na manželstvo je úlohou predovšetkým rodičov. Rodičia najviac formujú svoje deti a formujú ich ako v dobrom, tak aj v zlom. Deti jednáajú a žijú obyčajne tak, ako boli doma naučené a podľa toho, ako a čo videli doma. Samozrejme, nie je to nemenné pravidlo, ale aký vzor manželstva dajú rodičia svojim deťom, taký vzor obyčajne deti nasledujú. Usporiadané manželstvo rodičov je najlepším príkladom a najlepšou výchovou detí pre vstup do manželstva a pre vytvorenie zdravého biblického manželstva. Ak je v harmónii manželský vzťah rodičov, odrazí sa to aj v manželstvách ich detí. Toto platí všeobecne, ale platí to predovšetkým vtedy, keď sú rodičia veriaci. Táto ich zodpovednosť za výchovu svojich detí je nielen pred zákonom štátu, ale predovšetkým pred Pánom Ježišom Kristom. Obaja, rodičia doma v rodinách a pastieri v cirkvi, sú povinní pripraviť mladých ľudí na manželstvo a udržať spoločenstvo ďaleko od hriechu.

Čo vtedy, keď už k rozvodu a ďalšiemu manželstvu došlo?

Obyčajne sa rozvod aj v cirkvi deje a často sme svedkami, že sa v cirkvi uzatvárajú manželstvá rozvedených. Oboje je smutné, ale to druhé je ohavnosťou, lebo ďalšie manželstvo (kým predchádzajúci partner žije) je hriech cudzoložstva, ako sme ukázali v predchádzajúcom texte, a cudzoložstvo je jeden z najohavnejších hriechov pred Bohom.

Myslíme si, že k tomuto stavu dochádza hlavne z nevedomosti, z dôvodu slabého poznania Písma a zjavenej Božej vôle. Nech je však príčina akákoľvek, treba odpovedať na túto otázku a riešiť túto situáciu. Vo svetle Písma treba rozpoznať túto situáciu ako hriech a jednáť tak, ako sa jedná s hriechom. Vždy ešte je možnosť úprimného pokánia a vyznania hriechu. Rozvedení, ktorí po rozvode uzavreli ďalšie manželstvo, mali by byť cirkvou vedení k tomu, aby v plnom rozsahu uznali, že vstup do ďalšieho manželstva bol neposlušnosťou a hriechom voči Bohu. Rozpoznanie a pokánie! Veriaci obyčajne uzatvárajú manželstvá v cirkvi a uzavretie manželstva je obyčajne verejné. Tak ako uzavretie manželstva bolo verejné, tak je na mieste aj verejné pokánie. Pritom pokánie znamená vyznanie hriechu a opustenie hriechu.

Tým sa dosiahne aj to, aby nedošlo k nasledovaniu takéhoto nedobrého príkladu. Boh je milostivý a odpúšťajúci. Keď vyznávame svoje hriechy, odpustí nám: „Keď vyznávame svoje hriechy, verný je a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej neprávosti“ (1. Jánov 1:9). To je keď hriech vyznávame. Urobiť pokánie však neznamená len hriech

vyznať, ale ho aj opustiť. V prípade manželstiev rozvedených to znamená aj rozvod takýchto „cudzoložných manželstiev“. A to je pre mnohých nepredstaviteľné čo len toto počuť, alebo čítať a nie to ešte aj uskutočniť, ale ak pokánie má byť pokáním, tak treba byť v ňom dôsledným. Uznávam, že to môže byť veľmi veľmi ťažké pre ľudí, ktorí uzatvorili takéto manželstvá. Keď ľudia, ktorí žijú v takýchto cudzoložných manželstvách, rozpoznajú, že sa dopúšťajú cudzoložstva, tak vystúpiť z tohto zlého stavu, z tohto cudzoložstva je možné len vyznať svoj stav ako hriech a rozísť sa, „po svetsky sa rozviesť“. Máme pre toto v Písme vzor, príklad takejto situácie? Áno, máme a uvedieme si z neho dva príklady.

Prvý je uvedený v Evanjeliu podľa Marka: „Lebo ten istý Heródes poslal svojich sluhov a chopil Jána a poviazal ho v žalári pre Heródiadu, ženu Filipa, svojho brata, pretože si ju bol vzal za ženu. Lebo Ján hovoril Heródesovi: Nepatrí sa ti mať ženu svojho brata“ (Marek 6:17-18). Tu je uvedené, že Heródes si vzal (!) za ženu Heródiádu, teda vzal si ju za manželku! Čo vlastne Ján Krstiteľ hovorí Heródesovi? Hovorí mu, aby Heródiádu, ktorá je ženou (teda v skutočnosti: stále manželkou) jeho brata Filipa, poslal preč zo svojho domu, aby sa s ňou „svetským spôsobom rozviedol“, lebo ona je manželkou iného, je manželkou jeho brata Filipa. Heródes a Herodiáda sú v cudzoložstve a Ján Krstiteľ ich upravuje k ukončeniu tohto vzťahu a života cudzoložstva.

Druhý príklad si zoberieme zo Starého zákona z Knihy Ezdráš 9. a 10. kapitoly a z Knihy Nehemiáš 13:23-31. Izraelci mali zakázané brať si za ženy cudzozemky a miešať sa s národmi zeme, do ktorej vstúpili: „Ani sa s nimi nedáš ženbou do rodiny alebo vydajom; svojej dcéry nedáš jeho synovi ani jeho dcéry nevezmeš svojmu synovi. Lebo by odvrátil tvojho syna, takže by ma nenasledoval, ale by slúžili iným bohom, a zanietil by sa na vás hnev Hospodinov a vyhladil by ťa rýchle“ (5. Mojžišova 7:3-4; pozri tiež 2. Mojžišova 34:15-16) a Písmo uvádza aj dôvod, prečo tak majú robiť: „Lebo ty si svätý ľud Hospodinovi, svojmu Bohu. Teba si vyvolil Hospodin, tvoj Boh, aby si mu bol ľudom zvláštneho vlastníctva nad všetky národy, ktoré sú na tvári zeme“ (5. Mojžišova 7:6). Dôvod bol ten, aby sa izraelský ľud nepoškvrnil a nezosmilnil odvrátením sa od uctievania Hospodina k iným bohom, ktorých uctievali národy zeme, do ktorej ich Hospodin viedol - ale Izrael neposlúchol (pozri napríklad): „A Izrael býval v Šittíme. Tu začal ľud smilniť odchádzajúc za dcérami Moábovými, ktoré pozvali ľud k obetiam svojich bohov. A ľud jedol, a klaňali sa ich bohom“ (4. Mojžišova 25:1-2; tiež 5. Mojžišova 31:14-17). Izraelci si za manželky si mohli brať len dcéry Izraelcov a nie cudzozemcov a ich dcéry sa mohli vydať len v rámci svojho pokolenia (napr. 4. Mojžišova 36:1-13). Ezdráš a Nehemiáš ich karhali za to, že si vzali za ženy cudzozemky (a založili si tak rodiny). Tým sa títo muži a skrze nich aj celá izraelská komunita, znesvätili uctievaním iných bohov. Ezdráš a Nehemiáš ich viedli k tomu, aby sa oddelili od žien cudzozemiek, aby ich poslali preč zo svojich domov.

„My sme sa dopustili prestúpenia proti svojmu Bohu, že sme si pobrali za ženy cudzozemky, z národov zeme. Ale však je ešte preto teraz nádej pre Izraela. A tak teraz učiňme zmluvu so svojím Bohom, že vyvedieme preč všetky ženy aj ich deti podľa rady Pána, a tých, ktorí sa trasú pred prikázaním nášho Boha, a učiní sa podľa zákona... Vtedy vstal Ezdráš, kňaz, a riekol im: Vy ste sa dopustili prestúpenia tým, že ste si pobrali za ženy cudzozemky, aby ste pridali k previneniu Izraelovmu. Preto teraz vyznajte sa Hospodinovi, Bohu svojich otcov, a čiňte jeho vôľu a oddelte sa od národov zeme aj od žien cudzozemiek. Na to odpovedali všetci, celé zhromaždenie, a riekli veľkým hlasom: Tak, podľa tvojho slova, sme povinní urobiť!...“ (Ezdráš 10:2-3 a 10-12). Izraelci poslúchli.

Tí, ktorí si vzali za ženy cudzozemky robili z tohto svojho činu pokánie, každý vyznal svoju vinu Hospodinovi (Ezdráš 10:11) a obetoval barana zo svojho stáda za svoju vinu (Ezdráš 10:19). Ako postupovali Izraelci, ktorí sa dopustili toho, čo mali zakázané? Vyznali sa Hospodinovi, priniesli obeť za svoju vinu a poslali preč ženy cudzozemky aj s ich deťmi! Poslali preč ženy, s ktorými mali zakázané sa ženiť, spolu aj s ich deťmi! Vyznali a ukončili (opustili) svoj hriešny stav (vzťah) tým, že poslali cudzozemky preč aj s deťmi! To sú dva vzory s Písma, ak postupovať, keď niekto z akéhokoľvek dôvodu vstúpi do „cudzoložného manželstva“.

Toto je príkladom aj pre cirkev. Aj cirkvi Pán prikazuje: *„Ako poslušné deti, neprispôsobňujúc sa drevnejším v svojej nevedomosti žiadostiam, ale podľa toho Svätého, ktorý vás povolal, aj sami buďte svätí, v každom obcovaní. Pretože je napísané: Budte svätí, lebo ja som svätý! A ak Otcom nazývate toho, ktorý bez ohľadu na osobu súdi podľa toho, aký je či skutok, choďte v bázni po čas svojho pútnictva...“* (1. Petrov 1:14-17). Takto aj novozákonným veriacim Písmo zakazuje ženiť sa s rozvedenými ženami, ktorých manželia ešte žijú! Tak ako pre Izraelcov bolo manželstvo so ženami národov žijúcich na kananejskom území zakázané, je aj ďalšie manželstvo zakázané v prípade rozvodu. Ak sa tak stane, potom aj takýchto „manželských partnerov“ treba zo spoločenstva poslať preč a ukončiť takúto nečistotu (hriech cudzoložstva) v cirkvi! Cirkev je Pánovo sväté zhromaždenie a nemá/nesmie byť v ňom žiadna nečistota, žiaden hriech.

Takýto ľudia, ktorí uzavreli „cudzoložné manželstvo“ majú byť z cirkvi vylúčení, alebo sa majú „svetským spôsobom rozviesť“ a ukončiť „cudzoložné manželstvo“. Obaja partneri „cudzoložného manželstva“ sú podľa Písma cudzoložníci. Obaja! Vzťah cirkvi k tým, ktorí žijú v cudzoložnom manželstve, má byť podobný ako vzťah korintských k tomu smilníkovi z 1. Korintským 5. Pavol im o ňom píše, aby ho vylúčili spomedzi seba (verš 2) a vydať ho na záhubu tela, aby bol duch spasený v deň Pána Ježiša (verš 5). Ďalej im vo veršoch 6 až 8 píše: *„Nie je dobrá vaša chvála. Či neviete, že málo kvasu nakvasuje celé cesto? Vyčistite starý kvas, aby ste boli novým cestom, tak ako ste nenakvasení. Lebo veď i náš veľkonočný Baránok je zabitý za nás, Kristus. A tak svätme, nie v starom kvase ani v kvase zlosti a nešľachetnosti, ale v nekvasenom čistoty a pravdy.“* Aj dnes v spoločenstvách, v cirkvi, platí to, čo pre Korintňanov. Spoločenstvá majú byť novým nenakvaseným cestom! Odstrániť starý kvas a svätiť v novom, nenakvasenom ceste!

Píšeme, že partneri cudzoložného manželstva majú robiť zo svojho vzťahu pokánie, ale pokánie dôsledné! Stačí len verejne vyznať, že po rozvode sa sobášom s iným partnerom dopustili hriechu cudzoložstva? Myslím si, že nie! Súčasťou pokánia má byť aj ukončenie tohto „cudzoložného manželstva“. Veď ak by ostalo len pri vyznaní tohto „cudzoložného manželstva“ ako hriechu, ako by to bolo ďalej, v ďalších dňoch? Dnes vyznajú tento zväzok a čin ako hriech, ale stále zostávajú v tomto hriechu aj zajtra a ďalšie dni! Pavol píše do Efezu: *„Kto kradne, nech už viac nekradne...“* (Efezským 4:28). Píše im, aby skoncovali s týmto hriechom. Nepíše im: Stačí, keď vyznáš, že kradneš, tým je tvoj hriech vyriešený a je ti odpustené a hrešiť kradnutím môžeš ďalej. Píše im: Skonči s hriechom, nekradni, už viac (v ďalších dňoch) nezopakuj hriech, nekradni. Alebo že by v prípade hriechu cudzoložstva to bolo inak? Nezdá sa mi!

Podobne to bolo aj pri krste na pokánie v pôsobení Jána Krstiteľa. Ján očakával a vyhľadával ovocie pokánia, t. j. zmenu života. Ani v tejto dobe a situácii nebolo tak, že: „Pokrstil si sa

a to stačí. Ďalej si ži ako doteraz.“ Nie!, ale: Opusti doterajší spôsob života - a opusti hriech! Nezotrvávaj v hriechu!

Stále platí to, čo je napísané: „Žena je viazaná zákonom, dokiaľ žije jej muž“ (1. Korinským 7:39) – je v zmluve so svojim mužom/manželom; je pod zákonom muža (Rímskym 7:2-3) a tiež: „Lebo vydatá žena je priviazaná k živému mužovi zákonom. Ale keby muž zomrel, bola by oprostena zákona muža. A tak teda, kým žije muž, budú ju volať cudzoložnicou, keby bola ženou inému mužovi. Ale keby zomrel muž, slobodná je od zákona, aby nebola cudzoložnicou, keby bola pripojená inému mužovi“ (Rímskym 7:2-3). To, že žena je v zmluve s mužom/manželom (rovnako aj muž so ženou/manželkou) je napísané aj v Malachiášovi: „...Hospodin je svedkom medzi tebou a medzi ženou tvojej mladosti, voči ktorej si sa ty dopustil nevery, kým je ona tvojou družkou a ženou tvojej zmluvy“ (verš 14). Podľa Malachiáša manželstvo je zmluva muža (verš 14). Podľa 1. Korinským 7:39 a Rímskym 7:2-3 je to zákon muža. Zmluva, zmluvy, manželská zmluva je širšia téma, ale platnosť manželskej zmluvy/zákona končí len smrťou jedného z manželov a nie inak. Ak sa manželia rozvedú, ich zmluvný vzťah nekončí a ten z rozvedených, ktorý vstúpi do ďalšie manželstva, je v cudzoložstve, je cudzoložník, dokiaľ v tomto ďalšom, „cudzoložnom manželstve“ je! – „A tak teda, kým žije muž, budú ju volať cudzoložnicou, keby bola ženou inému mužovi“ (Rímskym 7:3). Ten, kto sa rozviedol a uzavrel iné (ďalšie manželstvo) je podľa Rímskym 7:3 stále cudzoložník až dovtedy, kým jeho skutočný (prvý) manželský partner žije.

Písmo zjavuje v Rímskym 1:32-2:1-3, že hriechu sa dopúšťa nielen ten, kto zhreší, ale aj ten, kto tento hriech schvaľuje. Schvaľovať hriech, to je ako sám hrešiť týmto hriechom. Preto pokánie by mali činiť nielen tí, ktorí sa dopustili tohto cudzoložstva, ale aj tí, ktorí im to schvaľovali a schvaľujú. Boh je milostivý a odpúšťajúci.

*Ked' teda máme tieto zaslúbenia, milovaní, očistíme sa od každého poškrvnenia tela
i ducha dovršujúc tak svätosť v bázni Božej*

2. Korinským 7:1